

FEM ÅR SIDEN UNDERTEGNINGEN AV FREDSAVTALEN FOR SUDAN.
FELLESUTTALELSE FRA NORGES UTENRIKSMINISTER JONAS GAHR
STØRE, STORBRIANNIAS UTENRIKSMINISTER DAVID MILIBAND OG USAS
UTENRIKSMINISTER HILLARY CLINTON

Lørdag 9. januar er det fem år siden fredsavtalen for Sudan (Comprehensive Peace Agreement, CPA) ble undertegnet. Avtalen markerte slutten på den lengste borgerkrigen i Afrikas historie. Vi gratulerer det sudanske folk, som har klart å videreføre CPA-avtalen tross mange utfordringer, og som fortsetter å følge opp opp avtalens visjon om demokratisering og en fredelig framtid for hele Sudan. Nå, ett år før folkeavstemningen om selvbestemmelse i Sør-Sudan skal finne sted, er det viktigere enn noen gang at alle parter sammen tar et krafttak for å gjennomføre de bestemmelser som nå gjenstår, og holder fast ved fredsplanen.

Vi oppfordrer alle parter i Sudan til å ta fatt på utfordringen med politisk vilje og visjon. Fortsatt gjenstår mye arbeid. Dialog, samarbeid og politisk lederskap spiller en avgjørende rolle, men tiden er knapp.

Vi noterer med tilfredshet at den politiske ledelsen i Sudan har lyktes med å løse store og vanskelige utfordringer knyttet til gjennomføringen av folkeavstemningen om selvbestemmelse i 2011, folkeavstemningen om Abyei-området og de folkelige konsultasjonene i statene Blå-Nilen og Sør-Kordofan. At det nå er vedtatt lovverk som regulerer disse prosessene, er oppløftende. Det er avgjørende for gjennomføringen av CPA-avtalen at disse begivenhetene foregår i fredelige og ordnede former.

Fortsatt gjenstår det mange og store utfordringer som må finne sin løsning det nærmeste året, blant annet valget i april og grensdragningen i Abyei-området og mellom Nord- og Sør-Sudan. Ved valget i april får mange sudanere for første gang anledning til å delta i et nasjonalt valg. For demokratiseringsprosessen, som er en hjørnestein i CPA-avtalen, er det av avgjørende betydning at det avholdes et troverdig valg. I tillegg må partene innlede drøftelser og forhandlinger om de langsiktige spørsmål som vil melde seg, uavhengig av resultatet av folkeavstemningen, som fordeling av oljeinntekter, ordninger vedrørende sikkerhetssituasjonen, statsborgerskap og en rekke andre spørsmål. Varig fred og regional stabilitet forutsetter at partene blir enige om rettferdige ordninger etter 2011.

Fred og sikkerhet i alle deler av Sudan er viktig for å sikre en altomfattende fred, slik fredsavtalen forutsetter. Det høye voldsnivået og det store antallet fordrevne som har preget Sør-Sudan i 2009, samt den vedvarende volden mot sivilbefolkningen, den generelt usikre situasjonen og de humanitære problemene som råder i Darfur, viser at det gjenstår mye arbeid før det sudanske folk kan få den freden og stabiliteten som det fortjener. Vi ser med glede på den innsats som gjøres av FN og Den afrikanske unions (AU) felles sjefsmekler Djibrill Bassolé med støtte av Qatar, og ønsker velkommen utnevnelsen av Ibrahim Gambari til spesialutsending for den felles FN/AU-styrken i Darfur (UNAMID), samtidig som vi nok en gang bekrefter vår støtte til UNAMIDs oppdrag.

Framgangen til tross, må alle aktørene være forberedt på å fordoble sin innsats i 2010. Vi oppfordrer på nytt alle parter i Sudan til å komme sammen og arbeide enda hardere for å løse de utfordringer landet står overfor. Når alt kommer til alt, må spørsmålene om Sudans fremtid avgjøres av folket selv.

På vegne av våre regjeringer forplikter vi oss til å støtte aktivt opp om arbeidet for å sikre fred og stabilitet i Sudan. Vi vil samarbeide med alle interesserte internasjonale partnere, inkludert FN, AU, regionale organisasjoner og naboer, for å støtte opp om det sudanske folket i dets arbeid for et fredelig og framgangsrikt Sudan.